

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

Woensdag

Mercredi

30-05-2018

30-05-2018

Namiddag

Après-midi

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	centre démocrate Humaniste
VB	Vlaams Belang
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PTB-GO!	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture!
Vuye&Wouters	Vuye&Wouters
PP	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 54 0000/000	Parlementair stuk van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beige kleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

<p>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</p> <p>Bestellingen :</p> <p>Natieplein 2</p> <p>1008 Brussel</p> <p>Tel. : 02/ 549 81 60</p> <p>Fax : 02/549 82 74</p> <p>www.dekamer.be</p> <p>e-mail : publicaties@dekamer.be</p>	<p>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</p> <p>Commandes :</p> <p>Place de la Nation 2</p> <p>1008 Bruxelles</p> <p>Tél. : 02/ 549 81 60</p> <p>Fax : 02/549 82 74</p> <p>www.lachambre.be</p> <p>e-mail : publications@lachambre.be</p>
---	---

INHOUD

Vraag van de heer Georges Dallemagne aan de vice-eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met de Regie der Gebouwen, over "de Interpol-signalering van O. Atar" (nr. 25257)	1
<i>Sprekers: Georges Dallemagne, Koen Geens, minister van Justitie</i>	
Vraag van de heer David Clarinval aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "het wetsvoorstel betreffende spookondernemingen" (nr. 25285)	2
<i>Sprekers: David Clarinval, voorzitter van de MR-fractie, Koen Geens, minister van Justitie</i>	
Vraag van mevrouw Annick Lambrecht aan de minister van Justitie over "de invoering van een spijtoptantenregeling in het kader van de opheldering van het onderzoek naar de Bende van Nijvel" (nr. 25485)	4
<i>Sprekers: Annick Lambrecht, Koen Geens, minister van Justitie</i>	
Vraag van mevrouw Annick Lambrecht aan de minister van Justitie over "de gebreken aan de gevangenis van Beveren en de gevolgen voor het gevangeniswezen" (nr. 25487)	5
<i>Sprekers: Annick Lambrecht, Koen Geens, minister van Justitie</i>	
Vraag van mevrouw Annick Lambrecht aan de minister van Justitie over "de aanbevelingen in het rapport van het project Kruid van de Hoge Raad voor de Justitie met betrekking tot een meer toegankelijke en begrijpelijke rechtstaal" (nr. 25637)	6
<i>Sprekers: Annick Lambrecht, Koen Geens, minister van Justitie</i>	
Vraag van mevrouw Carina Van Cauter aan de minister van Justitie over "het verval van het recht tot sturen en het verlies van het rijbewijs" (nr. 25675)	8
<i>Sprekers: Carina Van Cauter, Koen Geens, minister van Justitie</i>	
Samengevoegde vragen van	11
- mevrouw Carina Van Cauter aan de minister van Justitie over "het cellencomplex van Tilburg" (nr. 25727)	11
- mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "het cellencomplex van Tilburg dat door België zal gebruikt worden als gesloten centrum" (nr. 25746)	11
- mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "het aantal gevangiscellen in België dat momenteel in onbruik is" (nr. 25749)	11
<i>Sprekers: Carina Van Cauter, Sophie De Wit, Koen Geens, minister van Justitie</i>	

SOMMAIRE

Question de M. Georges Dallemagne au vice-premier ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé de la Régie des Bâtiments, sur "le signalement de O. Atar à Interpol" (n° 25257)	1
<i>Orateurs: Georges Dallemagne, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	
Question de M. David Clarinval au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la proposition de loi sur les sociétés fantômes" (n° 25285)	2
<i>Orateurs: David Clarinval, président du groupe MR, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	
Question de Mme Annick Lambrecht au ministre de la Justice sur "l'instauration d'un règlement pour les repentis dans le cadre de l'élucidation de l'enquête sur les tueurs du Brabant" (n° 25485)	4
<i>Orateurs: Annick Lambrecht, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	
Question de Mme Annick Lambrecht au ministre de la Justice sur "les manquements à la prison de Beveren et leurs conséquences pour l'administration pénitentiaire" (n° 25487)	5
<i>Orateurs: Annick Lambrecht, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	
Question de Mme Annick Lambrecht au ministre de la Justice sur "les recommandations figurant dans le rapport du projet Épices du Conseil supérieur de la Justice et relatives à un langage juridique plus accessible et compréhensible" (n° 25637)	7
<i>Orateurs: Annick Lambrecht, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	
Question de Mme Carina Van Cauter au ministre de la Justice sur "la déchéance du droit de conduire et la perte du permis de conduire" (n° 25675)	9
<i>Orateurs: Carina Van Cauter, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	
Questions jointes de	11
- Mme Carina Van Cauter au ministre de la Justice sur "le complexe de cellules de Tilburg" (n° 25727)	11
- Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "le complexe de cellules de Tilburg qui sera utilisé comme centre fermé par la Belgique" (n° 25746)	11
- Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "le nombre de cellules de prison en Belgique non utilisées en ce moment" (n° 25749)	11
<i>Orateurs: Carina Van Cauter, Sophie De Wit, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	

Samengevoegde vragen van	16	Questions jointes de	16
- mevrouw Annick Lambrecht aan de minister van Justitie over "de houdbaarheid van het systeem van plaatsvervangende rechters" (nr. 25623)	16	- Mme Annick Lambrecht au ministre de la Justice sur "la viabilité du système de juges suppléants" (n° 25623)	16
- mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Justitie over "het systeem van de plaatsvervangende rechters" (nr. 25755)	16	- Mme Sabien Lahaye-Battheu au ministre de la Justice sur "le système de juges suppléants" (n° 25755)	16
<i>Sprekers:</i> Annick Lambrecht, Sabien Lahaye-Battheu, Koen Geens , minister van Justitie		<i>Orateurs:</i> Annick Lambrecht, Sabien Lahaye-Battheu, Koen Geens , ministre de la Justice	
Vraag van mevrouw Annick Lambrecht aan de minister van Justitie over "de schending van het geheim van het onderzoek in de zaak-Mawda" (nr. 25731)	19	Question de Mme Annick Lambrecht au ministre de la Justice sur "la violation du secret de l'enquête dans l'affaire-Mawda" (n° 25731)	19
<i>Sprekers:</i> Annick Lambrecht, Koen Geens , minister van Justitie		<i>Orateurs:</i> Annick Lambrecht, Koen Geens , ministre de la Justice	

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

van

du

WOENSDAG 30 MEI 2018

MERCREDI 30 MAI 2018

Namiddag

Après-midi

La réunion publique de commission est ouverte à 14.55 heures et présidée par M. Philippe Goffin.
De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.55 uur en voorgezeten door de heer Philippe Goffin.

01 Question de M. Georges Dallemagne au vice-premier ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé de la Régie des Bâtiments, sur "le signalement de O. Atar à Interpol" (n° 25257)

01 Vraag van de heer Georges Dallemagne aan de vice-eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met de Regie der Gebouwen, over "de Interpol-signalering van O. Atar" (nr. 25257)

Le **président**: La réponse sera donnée par le ministre de la Justice.

01.01 **Georges Dallemagne** (cdH): Monsieur le ministre, le cas d'Oussama Atar demeure un mystère mais son implication dans les attentats de Paris et de Bruxelles ne fait pas l'ombre d'un doute. Il est connu de la Sûreté de l'État depuis 2006. Il est alors détenu pour terrorisme à la prison d'Abou Ghraib. En septembre 2012, il est expulsé d'Irak.

À son retour en Belgique, l'homme devait être étroitement surveillé. Il n'en fut rien. Il rend visite, en prison, à ses cousins Khalid et Ibrahim El Bakraoui à 20 reprises sans que personne ne s'en émeuve. Il voyage en Tunisie, en Turquie puis en Syrie où il serait mort, selon les informations récoltées par nos services de renseignement.

Les autorités tunisiennes interpellent Oussama Atar en 2012 et l'expulsent. Lors d'un contrôle d'identité, ils observent qu'Oussama Atar fait l'objet d'un signalement Interpol, notamment en raison de son incarcération en Irak. S'agissant d'un Belge venant de Belgique et signalé par Interpol il n'est pas concevable que la police tunisienne, avec laquelle la Belgique entretient de bons rapports, n'ait pas pris contact avec ses homologues belges pour obtenir des informations et s'enquérir de l'attitude à adopter.

Monsieur le ministre, pourriez-vous me confirmer que cela a été le cas? Pourriez-vous me dire quelle était la nature du signalement Interpol d'Oussama Atar (Red Notice ou autre)? Pour quel motif? Par qui était-il signalé, les autorités belges, irakiennes ou d'autres? Quels ont été les échanges d'informations entre Belges et Tunisiens? Pourquoi Oussama Atar n'a-t-il pas été expulsé vers la Belgique? Pourquoi la Belgique n'a-t-elle pas demandé son arrestation alors qu'il était censé ne pas quitter le territoire belge, selon la promesse que la Belgique avait faite aux autorités irakiennes?

01.01 **Georges Dallemagne** (cdH): De Belg Oussama Atar, die betrokken was bij de aanslagen in Parijs en Brussel, is sinds 2006 bij de Veiligheid van de Staat bekend. Hij zat op dat ogenblik in de gevangenis in Abu Ghraib. In september 2012 werd hij Irak uitgezet. Bij zijn terugkeer heeft België zich ertoe verbonden hem op de voet te volgen, maar hij bezocht regelmatig de broers El Bakraoui in de gevangenis en reisde naar Tunesië, Turkije en Syrië, waar hij overleden zou zijn.

In 2013 hebben de Tunesische autoriteiten tijdens een controle vastgesteld dat hij door Interpol geseind was. Waarom heeft de Tunesische politie geen contact opgenomen met de Belgische politiediensten? Onder welke categorie was de betrokkene door Interpol geseind? Welk land heeft hem oorspronkelijk geseind? Waarom werd hij niet naar België uitgewezen? Waarom heeft ons land niet om zijn aanhouding verzocht?

01.02 **Koen Geens**, ministre: Monsieur Dallemagne, je constate que

01.02 **Minister Koen Geens**: Uw

votre question porte sur des personnes concernées par une procédure judiciaire et qui sont donc, à ce titre, couvertes par le secret de l'enquête.

Le ministère public m'autorise néanmoins à vous faire part des éléments suivants. Votre question semble basée sur une information parue dans la presse et faisant état d'une interpellation d'Oussama Atar en Tunisie en 2013. Il n'y avait pas de signalement Interpol à l'égard d'Oussama Atar émis par la Belgique durant cette période.

L'intéressé a certes été inculpé le 18 décembre 2012 pour participation aux activités d'un groupe terroriste, mais vu la condamnation en Irak et le risque de *non bis in idem*, l'autorité judiciaire compétente a décidé de ne pas imposer de condition au maintien en liberté de la personne, et encore moins de recourir à la détention préventive.

Si un signalement Interpol existait à cette époque, il a vraisemblablement été émis sur initiative d'un autre État. D'après une analyse réalisée par les services centraux de la police fédérale, les services de police tunisiens n'ont pas contacté leurs homologues belges dans le cadre de cette interpellation. Il est probable qu'ils ont contacté les services de police de l'État qui avait émis le signalement en question.

Alertée sur la base d'un article de la presse tunisienne du 30 novembre 2013 qui mentionne l'arrestation d'un ressortissant belge en Tunisie – sans mentionner d'identité –, la police fédérale avait à l'époque pris contact avec le bureau Interpol tunisien mais n'a pas obtenu de réaction.

Il y aura bien un signalement belge en 2015 à l'encontre de l'intéressé, mais cela ne concerne pas la période visée par votre question.

vraag heeft betrekking op feiten die in het kader van een gerechtelijke procedure behandeld worden en dus vertrouwelijk zijn.

In 2013 heeft België Oussama Atar niet bij Interpol geseind.

Hij werd in december 2012 beschuldigd van deelname aan de activiteiten van een terroristische groep. Gezien zijn veroordeling in Irak en het risico van *ne bis in idem*, werden er geen voorwaarden gesteld aan de invrijheidstelling van de betrokkene of werd de betrokkene niet in voorlopige hechtenis geplaatst.

Hij werd destijds bij Interpol geseind door een andere staat. De Tunesische politiediensten hebben in het kader van deze arrestatie geen contact opgenomen met hun Belgische tegenhangers, maar waarschijnlijk met de politiediensten van de staat die de betrokkene bij Interpol had geseind.

In november 2013 werd in de Tunesische pers bericht over de arrestatie van een Belgische onderdaan. De federale politie heeft daarop – vruchteloos – contact opgenomen met het Tunesische Interpolkantoor. België heeft de persoon uiteindelijk geseind in 2015.

01.03 **Georges Dallemagne** (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie d'avoir communiqué les éléments d'information que le ministère public a bien voulu donner. Je n'ai pas de commentaire à ce stade sur ces éléments. Je continue à m'intéresser à cette question parce que cela reste une énigme importante en matière de sécurité et de terrorisme. Quel a été son rôle? Quelle a été son action? Comment est-il passé entre les mailles du filet? Cela reste quand même un élément important sur le plan politique.

Le cas échéant, s'il y avait d'autres questions, je reviendrai vers vous.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

01.03 **Georges Dallemagne** (cdH): Het blijft een raadsel hoe de betrokkene door de mazen van het veiligheidsnet kon glijpen.

02 **Question de M. David Clarinval au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "la proposition de loi sur les sociétés fantômes" (n° 25285)**

02 **Vraag van de heer David Clarinval aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "het wetsvoorstel betreffende spookondernemingen" (nr. 25285)**

02.01 David Clarinval (MR): Monsieur le ministre, vous n'ignorez pas qu'il existe en Belgique un marché de revente de sociétés fantômes. Depuis plusieurs années en effet, les tribunaux de commerce ont constaté un nombre important de ces sociétés dites "pré-pack", rachetées pour différents objectifs frauduleux. Sur la base de ce constat, nous avons porté, avec la commission Droit commercial et vous-même, au cours de l'année parlementaire 2016-2017, une proposition de loi visant à lutter contre ces sociétés fantômes. Celle-ci a été adoptée le 4 mai 2017. À titre de bref rappel, cette loi entendait mettre en place une procédure rapide, souple et efficace, en vue de supprimer les sociétés fantômes et de stimuler les gérants négligents afin qu'ils se remettent sur la bonne voie.

Un an plus tard, les chiffres de la Banque Nationale de Belgique nous permettent de faire un point partiel sur l'effet de cette loi. À l'examen de ceux-ci, il ressort qu'en 2017, sur 433 000 comptes déposés auprès de la BNB, 181 000 l'ont été au-delà de la période des sept mois après clôture de l'exercice comptable, soit 42% des comptes. Parmi ces 181 000 comptes, 54 466 comptes ont été déposés au-delà du huitième mois. Ces chiffres sont parlants et tout à fait comparables à ceux des années précédentes, comme en atteste le tableau que je reproduis en annexe et que vous aurez dans doute reçu.

Ces chiffres nous indiquent donc qu'en dépit de la menace de dissolution qui pèse sur les sociétés retardataires, les comportements des sociétés en matière de publication des comptes n'ont pas changé suite à l'entrée en application de cette loi, en tout cas jusqu'à présent.

Monsieur le ministre, pouvez-vous m'indiquer les mesures que vous préconisez pour assurer une meilleure mise en application de cette loi?

02.02 Koen Geens, ministre: Monsieur Clarinval, je ne me montrerai pas aussi pessimiste que vous quant aux effets de la nouvelle loi en matière de dissolution des sociétés fantômes. Toutefois, elle ne peut pas encore se refléter dans les chiffres que vous citez. Lorsqu'il sera constaté que les services d'enquête commerciale mènent une politique plus active de recherche, de dissolution et de poursuite, nous pourrions nous attendre à un changement de mentalité.

Je suis plutôt optimiste, car j'observe que les présidents des tribunaux de l'entreprise profitent de cette modification législative pour insuffler une nouvelle dynamique dans les services d'enquête commerciale. Une politique conjointe des meilleures pratiques est en train d'être menée. La base de données des clignotants, nécessaire à une détection plus efficace et plus prompte, est déployée dans tous les départements. À Bruxelles, principalement concernée par ce sujet étant donné ses caractéristiques, un groupe de travail se compose de représentants des parquets, des tribunaux de l'entreprise, des autorités administratives, des services d'inspection des diverses autorités et, également, de ma cellule stratégique. Les expériences acquises seront ensuite partagées avec les acteurs des deux autres Régions. Cette méthode permettra de réduire le nombre de sociétés fantômes et de sièges fictifs.

Si des mesures supplémentaires se révèlent nécessaires, je

02.01 David Clarinval (MR): Op 4 mei 2017 werd er een wetsvoorstel aangenomen ter bestrijding van de wederverkoop van spookvennootschappen (de zogenaamde 'pre-pack') voor frauduleuze doeleinden. Daartoe werd er een snelle, flexibele en efficiënte procedure ingevoerd waarmee nalatige zaakvoerders weer op het juiste pad kunnen worden gebracht.

In 2017 werd 42 % van de rekeningen die bij de NBB werden neergelegd, na de termijn van zeven maanden volgend op de afsluiting van het boekjaar ingediend. Ondanks de mogelijke sanctie van een ontbinding zijn er dus evenveel vennootschappen die hun jaarrekeningen te laat neerleggen als tijdens de voorgaande jaren.

Hoe wil u ervoor zorgen dat de wet beter wordt toegepast?

02.02 Minister Koen Geens: De effecten van de wet zijn nog niet zichtbaar in de cijfers die u noemt. De voorzitters van de ondernemingsrechtbanken grijpen deze wetswijziging aan om de diensten voor handelonderzoek een nieuwe dynamiek te geven. De databank voor een eerdere en efficiëntere opsporing wordt in alle afdelingen gebruikt.

In Brussel, dat meer dan de andere Gewesten te maken heeft met spookondernemingen, werd er een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van het parket, de ondernemingsrechtbanken, de administratieve autoriteiten, de inspectiediensten en mijn beleidscel. De werkgroep zal zijn ervaringen delen met de andere Gewesten. Op die manier moet het aantal spookondernemingen

n'hésiterai pas à les prendre.

02.03 David Clarinval (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie de votre réponse.

On constate une prise de conscience, et c'est donc positif. Comme vous le suggérez, j'espère que cela entraînera des effets dans les mois à venir.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 25480 van de heer Degroote wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

03 Vraag van mevrouw Annick Lambrecht aan de minister van Justitie over "de invoering van een spijtoptantenregeling in het kader van de opheldering van het onderzoek naar de Bende van Nijvel" (nr. 25485)

03 Question de Mme Annick Lambrecht au ministre de la Justice sur "l'instauration d'un règlement pour les repentis dans le cadre de l'élucidation de l'enquête sur les tueurs du Brabant" (n° 25485)

03.01 Annick Lambrecht (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de voorbije week klapte een ex-lid van het extreemrechtse Westland New Post uit de biecht. Volgens de getuige waren de methodes die de Bende van Nijvel gebruikte dezelfde als deze die bij Westland New Post werden aangeleerd. De getuige werd inmiddels ondervraagd door de Bendespeurders. Hij hoopt dat nog andere WNP-leden zijn voorbeeld zullen volgen en naar het gerecht zullen stappen.

Eens te meer wordt hiermee de nood aan een spijtoptantenregeling aangetoond om het onderzoek naar de Bende van Nijvel vooruit te helpen. Wellicht leven er nog mensen die belangrijke informatie hebben en nuttige tips voor het onderzoek kunnen leveren, maar die uit vrees voor vervolging nu niet naar buiten treden.

Mijnheer de minister, kan er in het belang van de slachtoffers en de publieke opinie niet nu reeds via het parket een spijtoptantenregeling ad hoc worden uitgewerkt in plaats van een wettelijke regeling die wellicht nog maanden en misschien zelfs jaren op zich laat wachten, specifiek voor het ophelderen van het Bendedossier?

03.02 Minister Koen Geens: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Lambrecht, actueel ligt in uw commissie voor de Justitie het wetsontwerp voor tot wijziging van het Wetboek van strafvordering met het oog op het invoeren van een wettelijke regeling inzake spijtoptanten. Het ontwerp wordt de komende weken besproken. Het is mijn wens om het vóór het zomerreces te laten goedkeuren, samen met het wetsontwerp inzake burgerinfiltranten. Ik meende dat er daarover een akkoord was binnen de commissie voor de Justitie.

Het uitwerken van een regeling ad hoc via het openbaar ministerie stuit op diverse praktische en juridische bezwaren. Het openbaar ministerie kan enkel tijdens het opsporingsonderzoek beslissen om geen vervolging in te stellen. Eens de strafvordering is ingesteld, bijvoorbeeld door een dagvaarding, de vordering van een gerechtelijk onderzoek of een klacht met burgerlijke partijstelling, kan het openbaar ministerie wettelijk gezien niet meer vrij beschikken over de

en fictieve zetels worden teruggedrongen.

02.03 David Clarinval (MR): Ik hoop de komende maanden te kunnen vaststellen dat de wet effect heeft.

03.01 Annick Lambrecht (sp.a): Un ancien membre de l'organisation d'extrême droite Westland New Post a été interrogé par les enquêteurs en charge du dossier des tueurs. Il est possible que plusieurs personnes détiennent des informations importantes mais n'osent pas les divulguer par crainte de poursuites.

Ne pourrait-on charger le parquet d'élaborer un régime *ad hoc* pour les repentis plutôt que d'attendre un dispositif légal?

03.02 Koen Geens, ministre: Le projet de régime légal pour les repentis sera discuté au sein de cette commission dans les semaines à venir. J'espère qu'il pourra être adopté, avant les vacances parlementaires encore, en même temps que le projet relatif aux infiltrants civils.

Un régime *ad hoc* se heurte à des obstacles pratiques et juridiques. Une fois l'action publique intentée, le ministère public ne peut plus revenir en arrière. Le juge n'est pas lié aux accords entre le

strafvordering.

Indien er akkoorden worden gesloten tussen het openbaar ministerie en een beklaagde is de rechter daar actueel niet door gebonden. Dat is overigens de reden waarom er een wettelijke regeling moet worden uitgewerkt en waarom een omzendbrief in deze fase van de procedure niet dienstig is.

03.03 Annick Lambrecht (sp.a): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het zou goed nieuws zijn, mocht dat wetsontwerp vóór het zomerreces worden goedgekeurd. Ik kan het alleen maar hopen.

ministère public et un prévenu. C'est pourquoi un régime légal s'avère nécessaire.

03.03 Annick Lambrecht (sp.a): J'espère dès lors, comme le ministre, que le régime légal sera adopté avant les vacances parlementaires encore.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van mevrouw Annick Lambrecht aan de minister van Justitie over "de gebreken aan de gevangenis van Beveren en de gevolgen voor het gevangeniswezen" (nr. 25487)

04 Question de Mme Annick Lambrecht au ministre de la Justice sur "les manquements à la prison de Beveren et leurs conséquences pour l'administration pénitentiaire" (n° 25487)

04.01 Annick Lambrecht (sp.a): Mijnheer de minister, in februari 2014 werd een nieuwe gevangenis met 312 plaatsen in Beveren geopend. De bouw van de gevangenis paste in het kader van het eerste masterplan van de Federale Overheidsdienst Justitie voor een humane detentie. De Regie der Gebouwen trad op als bouwheer voor de gevangenis. De Belgische Staat is eigenaar van het complex en betaalt gedurende 25 jaar een beschikbaarheidsvergoeding aan het consortium BAM PPP, dat voor het ontwerp, de bouw en de financiering instond.

04.01 Annick Lambrecht (sp.a): En février 2014, une nouvelle prison de 312 places a ouvert ses portes à Beveren. L'État belge en est propriétaire et paie pendant 25 ans une redevance de disponibilité au consortium BAM PPP. Quatre ans après la mise en service de l'immeuble, ce dernier a toutefois commencé à présenter de graves défauts. Les frais pour y remédier sont pris en charge par le consortium.

De gevangenis heet naar Belgische normen *state of the art* te zijn, maar vier jaar na de ingebruikname blijkt het gebouw al ernstige gebreken te vertonen.

Gezien de gekozen formule worden de kosten om de gebreken te verhelpen, door het consortium gedragen.

Mijnheer de minister, om welke gebreken gaat het?

Volgens welke timing worden de gebreken aangepakt?

Zullen de werken die de gebreken remediëren, een verlies van detentiecapaciteit veroorzaken?

Kunnen de eventueel daarmee gepaard gaande verhuisbewegingen in de gevangenis van Beveren worden opgevangen of zullen gedetineerden tijdelijk naar andere gevangnissen worden overgeplaatst?

Hoeveel gedetineerden verbleven de voorbije vier jaar gemiddeld in de gevangenis van Beveren?

Hoeveel bedraagt de beschikbaarheidsvergoeding? Welke compensaties zijn contractueel opgenomen voor gebreken aan het gebouw en onderbenutting van de detentiecapaciteit?

Wat is de impact van de werken op de overbevolking in de Belgische

De quelles défauts est-il question? Quel est le calendrier prévu pour les travaux de réparation? Les travaux donnent-ils lieu à une perte de la capacité de détention? D'éventuelles opérations de déménagement peuvent-elles être organisées en interne? En moyenne, combien de détenus séjournaient-ils dans cette prison ces quatre dernières années? À combien la redevance de disponibilité s'élève-t-elle? Quelles compensations sont-elles contractuellement prévues en cas de défauts au bâtiment et de sous-exploitation de la capacité de détention? Quelles sont les conséquences des travaux sur le phénomène de surpopulation qui touche les prisons belges et sur l'engagement du personnel pénitentiaire?

gevangenis en op de inzet van het gevangenispersoneel?

04.02 Minister **Koen Geens**: Mevrouw Lambrecht, het gaat om herstellingswerken aan de celvloeren. Bovendien worden ook enkele herstellingswerken aan de wandtegels van de sanitaire ruimtes uitgevoerd.

De werken startten op 19 maart 2018 en zullen volgens de planning in september 2018 zijn afgerond.

De herstellingswerken worden op zo'n manier georganiseerd dat er geen verlies van detentiecapaciteit is. Het leegmaken van de cellen wordt volledig opgevangen via interne mutaties van de gedetineerden op tijdelijke triocellen. Uiteraard voldoet deze tijdelijke bezetting aan de materiële normen die door het CPT worden aanbevolen.

Door dat ingrijpen komt telkens een volledige sectie leeg te staan en kunnen de werken zo vlot mogelijk en met zo weinig mogelijk tijdverlies worden georganiseerd.

Er zijn dus geen verdere gevolgen voor de globale detentiecapaciteit.

Door de interne mutaties maximaal over de verschillende vleugels te spreiden, wordt extra werkbelasting voor het gevangenispersoneel ook tot het strikte minimum beperkt.

Er wordt uiteraard gestreefd naar een maximale benutting van de inrichting. Gemiddeld betekent dat tussen de 290 en de 300 gedetineerden, afhankelijk van tijdelijke transfers naar het ziekenhuis of het medisch centrum of transfers met het oog op het verschijnen voor de SURB in een andere inrichting.

De beschikbaarheidsvergoeding bedraagt 13,7 miljoen euro per jaar, waarvan een derde door Justitie wordt betaald en twee derde door de Regie der Gebouwen. Het contract bevat mechanismen ter compensatie ingeval de capaciteit niet volledig kan worden benut.

04.03 **Annick Lambrecht** (sp.a): Mijnheer de minister, ik meen uit uw antwoord te mogen begrijpen dat die werken geen impact hebben op de overbevolking.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 25509 van mevrouw Van Vaerenbergh werd ingetrokken. Vraag nr. 25594 van mevrouw Van Cauter wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

05 **Vraag van mevrouw Annick Lambrecht aan de minister van Justitie over "de aanbevelingen in het rapport van het project Kruid van de Hoge Raad voor de Justitie met betrekking tot een meer toegankelijke en begrijpelijke rechtstaat" (nr. 25637)**

05 **Question de Mme Annick Lambrecht au ministre de la Justice sur "les recommandations figurant**

04.02 **Koen Geens**, ministre: Les travaux de réparation concernent le sol des cellules et certains carreaux muraux des espaces sanitaires. Ils ont été entamés le 19 mars et termineront en septembre 2018, selon le calendrier.

Les travaux de réparation sont organisés de manière à n'occasionner aucune perte de capacité de détention. Les cellules sont évacuées par le biais de mutations internes uniquement, dans le cadre desquelles les détenus sont temporairement placés à trois par cellules. L'occupation temporaire satisfait aux normes matérielles recommandées.

Les surcharges de travail sont réduites au strict minimum étant donné que les détenus concernés par une mutation interne sont répartis au maximum entre les différentes ailes.

L'objectif consiste bien sûr à atteindre une occupation maximale, à savoir une moyenne de 290 à 300 détenus.

La redevance de disponibilité s'élève à 13,7 millions d'euros par an, dont un tiers est payé par le département de la Justice et les deux autres tiers, par la Régie des Bâtiments. Le contrat comporte des mécanismes compensatoires si la capacité ne peut être entièrement utilisée.

dans le rapport du projet Épices du Conseil supérieur de la Justice et relatives à un langage juridique plus accessible et compréhensible" (n° 25637)

05.01 **Annick Lambrecht** (sp.a): Mijnheer de minister, een onlinebevraging in 2016 wees uit dat 86 % van de burgers de juridische taal niet duidelijk vindt. Ook de juridische professionals delen die mening: 68,8 % van de advocaten en bedrijfsjuristen en 66,5 % van de magistraten vindt de juridische taal onduidelijk. Het hoeft geen betoog dat een democratische rechtsstaat alleen maar kan bestaan als de burgers vertrouwen hebben in de instellingen. Wie iets niet verstaat of kan begrijpen, dreigt zich daarvan af te keren. Kortom, een ontoegankelijke taal leidt tot onbegrip en dus tot minder vertrouwen in de rechtsstaat.

In het rapport van het project Kruid, met de door mij zeer gesmaakte ondertitel "Brenge het gerecht op smaak met een toegankelijke taal", deed de Hoge Raad voor de Justitie een reeks vaststellingen en aanbevelingen. Deze aanbevelingen zijn in hun geheel gericht tot alle actoren in de gerechtelijke wereld en hun partners. Twee aanbevelingen richten zich echter specifiek tot u, mijnheer de minister.

De eerste aanbeveling luidt als volgt: "Zorg ervoor dat alle gerechtelijke entiteiten beschikken over geschikte, uitgeteste, en onderling compatibele hardware en software." De Hoge Raad voor de Justitie stelt immers vast dat de wil om te komen tot een toegankelijke rechtstaat soms stuit op beperkingen van de informatica. Modellen en sjablonen worden opgesteld, maar kunnen soms niet goed geïntegreerd worden in het informaticasysteem. Soms vereisen aanpassingen veel tijd of leiden ze zelfs tot fouten. Bovendien zorgt de overdracht van documenten tussen computers niet altijd voor de tijdsbesparing die men zou mogen verwachten van een performant informaticasysteem.

De tweede aanbeveling luidt als volgt: "Richt een vast bureau voor de leesbaarheid op met een voldoende groot werkingsbudget. Voorzie voor de verdere toekomst bijkomende of andere financieringsmethoden (dotatie, subsidiëring, lidmaatschap...)." Deze aanbeveling vertrekt van de vaststelling dat beoefenaars van juridische beroepen die er al van overtuigd zijn dat de rechtstaat moet worden verduidelijkt, geneigd zijn om in hun oude gewoonten te vervallen.

Mijnheer de minister, ten eerste, hoe staat u tegenover deze aanbevelingen?

Ten tweede, welke maatregelen zult u nemen om te komen tot een meer toegankelijke en begrijpelijke rechtstaat, om zo het vertrouwen in Justitie en de rechtsstaat te herstellen?

05.02 **Minister Koen Geens**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Lambrecht, als minister ondersteun ik ten volle de campagne van de Hoge Raad voor de Justitie om toegankelijke taal te gebruiken. In 2015 zette Jan Hautekiet het al op de agenda in zijn radioprogramma en het juridisch taalgebruik kwam daarin ook al aan bod. Het was duidelijk dat het taalgebruik in de brieven tussen burgers en rechtbanken te technisch is voor mensen zonder juridische achtergrond.

Juridische taal moet voldoen aan een aantal voorwaarden en moet

05.01 **Annick Lambrecht** (sp.a): Un sondage en ligne effectué en 2016 montre que 86 % des citoyens estiment que le langage juridique n'est pas clair. Une majorité des professionnels partage d'ailleurs ce point de vue. Cette situation sape la confiance dans les institutions et l'État de droit. Dans le rapport du projet Épices, le Conseil supérieur de la Justice a fait une série de constats et de recommandations concernant l'accessibilité du langage juridique. Deux recommandations étaient directement adressées au ministre, à savoir faire en sorte que toutes les entités judiciaires disposent de hardware et de software testés, adéquats et compatibles entre eux, et créer un bureau permanent de la lisibilité doté d'un budget de fonctionnement suffisant.

Que pense le ministre de ces recommandations? Quelles mesures entend-il mettre en œuvre pour rendre le langage juridique plus accessible et plus compréhensible?

05.02 **Koen Geens**, ministre: Je soutiens pleinement la campagne du Conseil supérieur. Le langage utilisé dans la correspondance entre les citoyens et la justice semble en effet trop technique pour des personnes n'ayant pas suivi de formation juridique.

Le langage juridique doit répondre

wettelijk juist zijn. Dat belet niet dat erop kan worden toegezien dat documenten, vonnissen en brieven aan burgers in klare taal moeten worden opgesteld. Justitie is er voor de mensen. Dat betekent dat Justitie ook in staat moet zijn om helder met de mensen te communiceren.

Met de uitrol van de nationale dossierbeheerapplicatie MaCH voor de griffies en de parketsecretariaten wordt werk gemaakt van een standaardisering. MaCH vervangt alle verouderde dossierbeheerapplicaties van de diverse rechtbanken en parketten door een gestandaardiseerde applicatie met veel meer functionaliteiten.

Dit veronderstelt dat de Rechterlijke orde uniforme modelbrieven en werkdocumenten ontwikkelt voor die applicatie. Bij het College van het openbaar ministerie is er een nationaal modellenbureau dat vereenvoudigde modelbrieven heeft ontwikkeld voor het openbaar ministerie en waarbij de focus werd gelegd op het toegankelijk maken van de brieven.

Ook voor de 162 verschillende vredegerichten werden nationale standaarddocumenten uitgewerkt. Aan de andere rechtbanken wordt ook gevraagd om een soortgelijke standaardiseringsoefening te maken bij de invoering van MaCH. Het is nuttig daarbij externen te betrekken met expertise rond taalgebruik.

Een voorbeeld bestaat bij het openbaar ministerie. De Raad van procureurs des Konings heeft een werkgroep "begrijpelijke communicatie ten aanzien van de rechtzoekenden" opgericht om modelbrieven van het openbaar ministerie te herschrijven. Die werkgroep werkt samen met andere partners binnen het openbaar ministerie, zoals het Expertisenetwerk "Slachtofferbeleid".

05.03 Annick Lambrecht (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Dit is niet mijn eerste vraag. Ik heb hierover een paar maanden geleden ook al vragen gesteld. U antwoordt telkens dat u akkoord gaat, dat u het goed vindt en het steunt, maar ik denk dat dit enkel kan werken als er ook van u uit een bureau voor iedereen wordt opgericht. Wij hangen nu immers af van individuele acties die voor beterschap zorgen.

Wanneer zal die gestandaardiseerde applicatie worden ingevoerd? Het woord "applicatie" is ook al moeilijk. Eigenlijk moeten ook wij zo'n taalgebruik vermijden, want de mensen die de vragen lezen, zullen het misschien ook niet begrijpen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van mevrouw Carina Van Cauter aan de minister van Justitie over "het verval van het recht tot sturen en het verlies van het rijbewijs" (nr. 25675)

06 Question de Mme Carina Van Cauter au ministre de la Justice sur "la déchéance du droit de conduire et la perte du permis de conduire" (n° 25675)

06.01 Carina Van Cauter (Open Vld): Mijnheer de minister, wanneer

à plusieurs conditions et être correct d'un point de vue légal, mais la communication en direction des citoyens doit être claire.

À l'occasion de la mise en place de l'application nationale de gestion des dossiers MaCH pour les greffes et les secrétariats de parquets, nous nous emploierons à un remplacement standardisé de toutes les applications de gestion de dossiers qui sont dépassées. De cette façon, on devrait pouvoir disposer de modèles de lettre et de documents de travail uniformes. Un bureau national des modèles au sein du Collège du ministère public a élaboré à cette fin des modèles de lettre simplifiés et plus accessibles.

Des documents standards ont également été élaborés pour les 162 justices de paix. Un exercice similaire sera demandé aux autres tribunaux à l'occasion du lancement de MaCH. Il est utile, ce faisant, d'impliquer des partenaires externes qui disposent d'une expertise en matière de bon usage de la langue, comme cela se fait au niveau du ministère public.

05.03 Annick Lambrecht (sp.a): Ce projet ne peut réussir que si le ministre s'attèle à mettre sur pied un bureau accessible à tous. Quand lancera-t-on cette application standardisée (un terme, soit dit en passant, déjà difficile à la base)?

06.01 Carina Van Cauter (Open

iemand veroordeeld wordt tot een verval van het recht tot sturen, dan moet de veroordeelde zijn of haar rijbewijs of het als zodanig geldend bewijs neerleggen ter griffie binnen de door de Koning bepaalde termijn van vier dagen, zoals vermeld staat in de artikelen van de verkeerswet. Indien de betrokkene niet meer in het bezit is van zijn rijbewijs door bijvoorbeeld diefstal of verlies, dan kan hij bij de gemeente of de politie een attest van verlies of diefstal van het rijbewijs krijgen. Een deel van de griffies weigert een dergelijk attest als zodanig geldend bewijs in plaats van het rijbewijs zelf, wanneer de betrokkene wil tegemoetkomen aan de verplichting zijn rijbewijs in te leveren om het verval van het recht tot sturen uitvoering te laten krijgen. Andere griffies aanvaardden wel een dergelijk bewijs van verlies.

In antwoord op een eerdere parlementaire vraag bevestigde u dat een attest van verlies niet aanvaard mag worden als een als zodanig geldend bewijs. De betrokkene moet dus echt zijn rijbewijs inleveren.

Inmiddels is er een brief uitgebracht door de FOD Mobiliteit, die bepaalt dat het voor gemeenten niet meer toegestaan is om een nieuw rijbewijs te bezorgen tijdens een periode van effectief verval of bij opstaande hersteexamens.

De betrokkene bevindt zich dus als het ware in een vicieuze cirkel: hij kan zijn rijbewijs niet indienen om het verval van het recht tot sturen in uitwerking te zien gaan, maar evenmin kan hij zich van een nieuw rijbewijs voorzien.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van die problematiek? Zult u aan het College vragen om uniforme instructies uit te vaardigen die van toepassing zijn op alle griffies?

Zult u overleg plegen met de minister van Mobiliteit om tot een oplossing te komen, of dient er een wetgevend initiatief genomen te worden om die problematiek te verhelpen?

Is het niet aangewezen de daadwerkelijke inlevering ter griffie af te schaffen en te vervangen door een virtuele inlevering in de Kruispuntbank Mercurius? Kan deze virtuele inlevering bovendien niet zorgen voor een besparing op personeel, alsook vermijden dat er valse verklaringen inzake verlies van het rijbewijs worden afgelegd?

Tot slot, kunt u mij de stand van zaken geven van de integratie van de gegevens en van de toegang van de diverse actoren tot Mercurius? Hierover heb ik u in het verleden ook al een aantal vragen gesteld.

06.02 Minister **Koen Geens**: Mevrouw Van Cauter, de problematiek die u aanhaalt inzake de inlevering van rijbewijzen is bekend. Ik verwijs naar mijn antwoord op de schriftelijke parlementaire vraag nr. 623 van 23 oktober 2015.

Een uniforme toepassing op alle griffies is wenselijk, maar het vastleggen of opleggen van uniforme regels over de inlevering van het rijbewijs ter griffie behoort niet tot de taken van het openbaar ministerie of van het College van procureurs-generaal, maar wel tot de interne organisatie van de griffies van de rechtbanken.

Ik ben uiteraard bereid deze problematiek te bespreken met collega

Vld): Le ministre a répondu précédemment qu'en cas de condamnation à une déchéance du droit de conduire, une at-testation de perte du permis de conduire ne peut être acceptée. L'intéressé doit remettre un véritable permis de conduire. Une circulaire du SPF Mobilité indique toutefois que les communes ne peuvent délivrer un nouveau permis de conduire pendant une période de déchéance. Les personnes concernées qui ont perdu leur permis se trouvent donc dans un cercle vicieux.

Le ministre est-il au courant de cette situation? Compte-t-il demander au Collège des procureurs généraux d'édicter des instructions uniformes? Va-t-il se concerter avec le ministre de la Mobilité ou prendre une initiative législative pour remédier à ce problème? Ne serait-il pas préférable de supprimer la remise au greffe et de la remplacer par une remise virtuelle à la banque-carrefour Mercurius? Quel est l'état d'avancement de cette banque de données?

06.02 **Koen Geens**, ministre: Le problème est connu. L'application de règles relatives au dépôt du permis de conduire au greffe relève de l'organisation interne des greffes.

Je suis disposé à aborder ce problème avec le ministre de la Mobilité. Une initiative législative n'est pas nécessaire.

Bellot, die bevoegd is voor Mobiliteit. Een wetgevend initiatief als oplossing voor dit probleem is mijns inziens niet noodzakelijk.

De databank Mercurius kan het probleem van de daadwerkelijke inlevering oplossen. Immers, via deze databank zal de daadwerkelijke inlevering van het rijbewijs overbodig worden. Vanaf het moment dat het verval van het recht tot sturen ingaat, zal dit worden ingegeven in het MaCH-systeem.

Justitie heeft eind 2016 de databank MaCH ontsloten via Fedict. Deze databank bevat de informatie over het verval van het recht tot sturen en over de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs. Sinds eind 2017 zijn deze gegevens ook raadpleegbaar voor de gemeenten, die de rijbewijzen moeten uitreiken.

Deze informatie is ook toegankelijk voor de politie, maar de integratie in de eigen informaticasystemen is nog in volle ontwikkeling.

De integratie van de informatie over rijbewijzen van de FOD Mobiliteit in de ICT-systemen van de parketten en de politierechtbanken, het zogenaamde MaCH-systeem, zit in de eindfase. Dit is eveneens het geval voor de informatie over de tijdelijke rijverboden, die dagelijks door de politiediensten worden overgezonden aan Justitie.

06.03 Carina Van Cauter (Open Vld): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord, maar daarmee hebben we het probleem niet opgelost.

Met betrekking tot het al dan niet aanvaarden van een verklaring van verlies, begrijp ik dat het niet het openbaar ministerie toekomt om uniforme richtlijnen uit te vaardigen, maar we stellen vandaag vast dat men op bepaalde griffies – dat wordt blijkbaar ook door u ondersteund – een verklaring van verlies niet aanvaardt als zijnde het neerleggen van een rijbewijs. Als men vandaag het rijbewijs is verloren en men wordt vervallen verklaard van het recht tot sturen, beschikt men bijgevolg over geen enkele mogelijkheid om het rijverval te ondergaan. Al die mensen bevinden zich derhalve in een situatie waarbij ze wel een straf willen ondergaan, maar ze niet kunnen ondergaan en daardoor feiten plegen waardoor ze opnieuw zullen worden gestraft.

Men kan dus geen nieuw rijbewijs laten afleveren tijdens een periode van verval en men kan het verval ook niet ondergaan. Ik weet niet of u zich hiervan bewust bent, mijnheer de minister. Misschien kunt u uw diensten hier nog eens naar laten kijken, om te zien wat men wel moet doen om het verval van het recht tot sturen wel te kunnen ondergaan. Het kan toch niet dat daarvoor geen oplossing bestaat? Hoelang blijft het verval van het recht tot sturen dan duren? Men is ook voortdurend in overtreding als wij hiervoor geen oplossing bieden.

Integratie en het niet meer neerleggen van het rijbewijs op papier maar op een geïnformatiseerde wijze zou niet alleen tijd en middelen besparen, maar het zou ook de problematiek verhelpen. Zoals ik u vandaag gehoord heb, zijn we daar nog niet. Ik kan u alleen maar vragen dat u tracht om hierin vooruitgang te boeken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

La base de données Mercurius permettra de résoudre le problème étant donné qu'elle rendra superflu le dépôt réel du permis de conduire. Nous sommes dans la dernière phase de l'intégration des informations du SPF Mobilité relatives aux permis de conduire, d'une part, et des données sur les déchéances provisoires du droit de conduire, d'autre part, dans les systèmes informatiques des parquets et des tribunaux de police, à savoir le système MaCH.

06.03 Carina Van Cauter (Open Vld): La banque de données en question résoudrait le problème, mais cette option n'est pour l'heure pas encore envisageable. Les condamnés qui ont perdu leur permis de conduire et souhaitent exécuter leur peine sont dans l'impossibilité de le faire. Les services du ministre pourraient peut-être étudier comment résoudre ce problème?

De **voorzitter**: Vraag nr. 25495 van mevrouw Jadin wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

07 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw **Carina Van Cauter** aan de minister van Justitie over "het cellencomplex van Tilburg" (nr. 25727)
- mevrouw **Sophie De Wit** aan de minister van Justitie over "het cellencomplex van Tilburg dat door België zal gebruikt worden als gesloten centrum" (nr. 25746)
- mevrouw **Sophie De Wit** aan de minister van Justitie over "het aantal gevangeniszellen in België dat momenteel in onbruik is" (nr. 25749)

07 **Questions jointes de**

- **Mme Carina Van Cauter** au ministre de la Justice sur "le complexe de cellules de Tilburg" (n° 25727)
- **Mme Sophie De Wit** au ministre de la Justice sur "le complexe de cellules de Tilburg qui sera utilisé comme centre fermé par la Belgique" (n° 25746)
- **Mme Sophie De Wit** au ministre de la Justice sur "le nombre de cellules de prison en Belgique non utilisées en ce moment" (n° 25749)

07.01 **Carina Van Cauter** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, via de media konden wij vernemen dat uw collega's Jambon en Francken het cellencomplex van Tilburg overnemen om er in ons land een gesloten centrum mee te bouwen. Vanzelfsprekend doen zij dat om meer capaciteit te verkrijgen, in uitvoering van een beslissing van de regering van een jaar geleden om 556 extra plaatsen in terugkeercentra te creëren.

De terugkeercentra zijn uiteraard niet de enige instellingen die kampen met plaatsgebrek. Ook de penitentiaire instellingen in ons land zijn sterk bevolkt. Nog niet zolang geleden huurden wij om die reden hetzelfde cellencomplex in Tilburg dat inmiddels voor Justitie werd opgegeven, maar dat nu naar ons land wordt verplaatst om meer terugkeerplaatsen te creëren.

Ik heb dan ook de volgende vragen.

Waarom wordt het cellencomplex van Tilburg naar ons land gebracht om als gesloten centrum te dienen en niet om bijkomende capaciteit voor gedetineerden te leveren? Werd die optie onderzocht? Zo ja, bent u tot de conclusie gekomen dat het EPI deze niet nodig heeft?

Hoeveel gedetineerden zitten er momenteel in onze penitentiaire instellingen en hoeveel gedetineerden zijn er in overtal, in vergelijking met het aantal plaatsen? Met andere woorden, hoe groot is de overbevolking?

Tot slot, hoeveel plaatsen zijn er vandaag niet in gebruik? Ik heb het dan meer specifiek over de secties in Brugge en de plaatsen die desgevallend via DBFM in Marche, Beveren en Leuven kunnen worden gecreëerd? Hoeveel plaatsen heeft Justitie nodig om een detentie in optimale omstandigheden te kunnen verzekeren, als we de straffen willen uitvoeren?

07.02 **Sophie De Wit** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb het bericht waarover collega Van Cauter het had ook gelezen.

Wij weten dat Tilburg een oplossing is geweest, alleszins tijdelijk, om de cellencapaciteit aan te vullen en het tekort minder groot te maken.

U hebt ooit gezegd dat het op zich niet zo erg zou zijn als Tilburg zou

07.01 **Carina Van Cauter** (Open Vld): Le ministre Jambon et le secrétaire d'État Francken vont transférer dans notre pays le complexe d'unités carcérales de la prison de Tilburg pour en faire un centre fermé. Les centres de retour ne sont pourtant pas les seuls établissements confrontés à une pénurie de places. Les institutions pénitentiaires sont, elles aussi, surpeuplées.

Pourquoi le complexe d'unités carcérales ne servira-t-il pas à créer des capacités supplémentaires pour les détenus? Cette option a-t-elle été examinée? Combien de détenus sont-ils actuellement hébergés dans nos établissements pénitentiaires? Quelle est l'ampleur de la surpopulation carcérale? Combien de places sont-elles aujourd'hui inoccupées? De combien de places la Justice a-t-elle besoin pour pouvoir garantir une détention dans des conditions optimales?

07.02 **Sophie De Wit** (N-VA): La location de cellules à Tilburg a constitué une solution temporaire pour compléter la capacité cellulaire et réduire la pénurie dans ce domaine. Le ministre a un jour indiqué que la fin de cette location ne serait pas catastrophique, dès

wegvallen, omdat de geïnterneerden nu ook naar de centra mogen en wij het dus wel opvangen. Toch merken wij dat er nog steeds een probleem is, in die zin dat het Belgisch gevangeniswezen nog altijd met een overbevolking kampt.

De manier waarop men dat in Nederland heeft aangepakt, is een bijzonder interessante piste waarover wij het al heel vaak hebben gehad. De Nederlandse overheid is uitgegaan van het principe om elke straf uit te voeren. Er werd toen in extra capaciteit voorzien en tegenwoordig zit men daar met lege cellen die ofwel worden verhuurd, ofwel — zoals met de cellen van Tilburg gebeurt — naar hier worden gebracht met een ander doel.

Ik heb begrepen dat daarover afspraken zijn gemaakt. Ik zal minister Jambon daarover ook ondervragen, maar wat mij nu vooral interesseert, is de vraag of wij de piste van het huren van een cel in Nederland of elders, volledig verlaten. Ik weet dat daaraan budgettair een prijskaartje hangt, maar het is wel een heel interessante piste.

Overweegt u om in de toekomst de overbevolking in de cellen aan te pakken en de cellencapaciteit te vermeerderen door misschien opnieuw Nederlandse cellen te huren, aangezien er daar een cellenoverschot is?

De cellen van Tilburg kunnen het niet meer zijn, aangezien deze een andere bestemming hebben gekregen, maar ik denk dat een project zoals Tilburg een interessante piste is om het probleem waarmee wij dagelijks worden geconfronteerd op te lossen en op die manier onze strafuitvoering wat te verbeteren. Ik ben benieuwd of u een dergelijk nieuw project overweegt.

Mijnheer de minister, ik heb nog een vraag over de gevangiscellen die vandaag in onbruik zouden zijn.

Wij weten dat vandaag een aantal cellen te verouderd zijn en daarom gesloten zijn, alsook dat een aantal cellen gerenoveerd worden en daarom gesloten zijn. Sommige cellen zijn echter ook niet in gebruik in akkoord met de vakbonden.

Mijnheer de minister, ik had graag een zicht gekregen op het aantal cellen waarover het gaat. Ook kreeg ik graag de juiste reden alsook de verhouding van het totaal aantal cellen dat vandaag niet wordt gebruikt tegenover de totale celcapaciteit.

Ik besef dat het veeleer om een cijfervraag gaat. Het lijkt mij niettemin interessante informatie.

07.03 Minister **Koen Geens**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Van Cauter, mevrouw De Wit, de regering heeft in 2016 beslist het verdrag met Tilburg voor de toenmalige huur van capaciteit ter plaatse niet langer te verlengen.

Ik werd pas in een latere fase op de hoogte gebracht van de vraag van collega Francken en collega Jambon om de cellulaire gevangenis van Tilburg gedeeltelijk over te nemen en naar België over te brengen. Overigens gaat het hier niet over 500 plaatsen maar alleen over de beweeglijke modules die in Tilburg waren geïnstalleerd.

lors que les internés peuvent désormais être hébergés dans des centres de psychiatrie légale. Néanmoins, le problème subsiste: l'administration pénitentiaire belge n'a pas encore réussi à résoudre la question de la surpopulation carcérale.

La Belgique a-t-elle entièrement renoncé à la piste de la location de cellules aux Pays-Bas ou ailleurs, ou le ministre a-t-il un nouveau projet? Certes, la location de cellules a un coût, mais l'option est extrêmement intéressante.

Combien de cellules ne sont-elles pas accessibles à l'heure actuelle? Pour quelles raisons? Quel pourcentage de la capacité totale le nombre de cellules non utilisées représente-t-il?

07.03 **Koen Geens**, ministre: En 2016, le gouvernement a décidé de ne pas reconduire le bail du complexe de Tilburg. Je n'ai été informé de la demande du ministre Jambon et du secrétaire d'État Francken que lors d'une phase ultérieure. Ils demandaient que l'on procède à la reprise d'une partie des cellules de Tilburg et à leur transfert vers la Belgique. À

Ik heb met collega Francken de afspraak gemaakt dat er een samenwerking tussen ons beiden zal zijn, met de bedoeling om sneller te kunnen overgaan tot het overnemen en doen terugkeren van ex-gedetineerden.

In dat kader worden dus plaatsen voorbehouden binnen de infrastructuur van het nieuw gesloten centrum voor illegale veroordeelden die in de tijdsvoorwaarden zijn voor een vervroegde invrijheidstelling of die op zes maanden voor hun strafeinde zijn gekomen en dus kunnen worden uitgewezen.

De inrichting zal dus ook Justitie ten goede komen.

Ik ben niet op de hoogte van andere opportuniteiten uit het buitenland.

Ik wil er u echter ook op wijzen dat het overbrengen van cellen uit het buitenland meer dan een simpele verhuis is. Het gaat niet enkel over de eigenlijke cellen. Er moeten ook nog gebouwen voor de andere functies van de gevangenis worden geplaatst en er moeten nutsvoorzieningen worden aangelegd. Bovendien moet een bouwvergunning worden aangevraagd en dies meer. Voor details daarover verwijs ik naar collega Jambon.

Gisteren, 29 mei 2018, zaten er 10 289 gedetineerden in de Belgische gevangenissen op een totaal van 9 243 plaatsen. Wij kennen dus een overbevolking van ongeveer 11,3 %. Een jaar geleden zaten we aan 17,1 %.

Ik verwijs naar het masterplan III dat door de regering werd goedgekeurd en dat bestaat uit verschillende facetten, zoals infrastructuurle maatregelen, renovaties, uitbreidingen, nieuwe gevangenissen enzovoort, maar waarmee wij ook willen inzetten op andere maatregelen. Indien het masterplan III met steun van alle betrokkenen kan worden uitgevoerd, zoals volledig is vooropgesteld, zullen er 10 568 plaatsen zijn. Dat is dus ongeveer 1 300 plaatsen meer dan op dit ogenblik. Dan zullen bovendien alle cellen voldoen aan de normen van het CPT, ook de cellen waarin meerdere personen zitten.

Ik geef u een overzicht van het aantal cellen dat vandaag niet in gebruik is. In Brugge is er een gedeelte met 46 cellen niet in gebruik. De opening ervan is gepland voor september 2018. In Leuven is een vleugel met 98 plaatsen niet geopend. Het gaat hierbij om een nieuwe vleugel. Na de invulling van het personeelskader in het najaar zal die geopend worden. In Beveren zijn er op dit ogenblik 12 plaatsen niet ingevuld. Na de invulling van het personeelskader en de voltooiing van de herstellingswerken daar — waarover ik zojuist een vraag van mevrouw Lambrecht heb beantwoord — zal dat ook gebeuren. In Namen zijn 52 plaatsen gesloten wegens renovatiewerkzaamheden. De opening ervan is gepland voor begin juli. Dan moeten wij echter een andere vleugel openen voor verdere renovatie. Het is dus een materie die permanent in beweging is. U ziet dat op dit ogenblik zo'n tweehonderd plaatsen niet worden gebruikt.

Ik deel nog even mee dat het in de modules die collega Jambon heeft laten overbrengen gaat over 9 maal 12, dus 108 gewone cellen en 24 duocellen. Alles samen gaat het dus over zo'n 130 plaatsen.

cet égard, il n'est pas question de 500 places, mais uniquement des modules installés à Tilburg. M. Francken et moi-même nous sommes mis d'accord pour coopérer dans ce cadre et accélérer ainsi la reprise des cellules et le retour des ex-détenus.

Des places ont été réservées au sein de l'infrastructure du nouveau centre fermé pour les condamnés illégaux qui satisfont à la condition de temps d'une libération anticipée ou qui sont arrivés six mois avant la fin de leur peine et peuvent donc être expulsés. La situation profite donc aussi à la Justice.

Je n'ai pas été informé des autres emplacements adaptés situés à l'étranger. La reprise des cellules installées à l'étranger est bien plus complexe qu'un simple déménagement. Pour plus de détails à ce sujet, je vous renvoie au ministre Jambon.

Le 29 mai 2018, les prisons belges hébergeaient 10 289 détenus pour une capacité totale de 9 243 places. Le taux de surpopulation avoisine actuelle 11,3 %. Il était encore de 17,1 % l'an dernier.

Au terme de l'exécution du Master-plan III, 10 568 places seront disponibles et toutes les cellules seront conformes aux normes prescrites par le Conseil de l'Europe.

Le nombre de cellules inutilisées varie constamment. Pour l'heure, au total, quelque 200 places sont inutilisées. Il s'agit de places dans les prisons de Bruges, Louvain, Beveren et Namur.

Les modules transférés par le ministre Jambon comportent 108 cellules classiques et 24 cellules doubles, soit environ 150 places au total. Après l'expiration du bail à Tilburg, nous avons dû faire face à l'effondrement de la moitié des bâtiments de la prison de Forest. Ensuite, l'entièreté de l'aile réser-

U moet rekening houden met het feit dat wij na Tilburg pech hebben gehad omdat de helft van de gevangenis van Vorst verzakt is. De burgemeester heeft mij daardoor geboden deze gevangenis te sluiten. In Merksplas is er vervolgens een hele vleugel voor geïnterneerden afgebrand. Dit zorgt ook voor verminderde capaciteit.

Wij blijven in blijde verwachting van een laatste beslissing van de Raad van State nopens Haren, die ons moet toelaten dit jaar nog over te gaan tot de eerste spadesteek aldaar.

Over de huur van buitenlandse celcapaciteit wil ik op dit ogenblik geen uitspraak doen. Mocht het in Haren ongewild niet op gang komen, dan zal de regering zich daarover buigen.

07.04 Carina Van Cauter (Open Vld): Mijnheer de minister, het is in ieder geval een goede zaak dat er wordt samengewerkt om de capaciteitsproblemen op te lossen.

Ik vernam via de media dat het uit Tilburg overgebrachte cellencomplex ook ten goede zal komen aan Justitie voor de detentie van gevonniste personen die voorafgaand aan hun uitwijzing naar een gesloten centrum worden overgebracht. Op die manier zal het tijdspad verkort worden en zal Justitie capaciteit kunnen vrijmaken. Dat is een stap vooruit.

U merkte op dat er bijkomende vergunningen en bouwwerken nodig zijn om zo'n cellencomplex te installeren. Dat gaat blijkbaar niet zo eenvoudig. Als dat mogelijk is voor staatssecretaris Francken en voor minister Jambon, laat ik meteen opmerken dat het ook voor Justitie mogelijk moet zijn. De te verkrijgen vergunningen lijken mij in ieder geval vergelijkbaar. Wel, mocht het werkelijk nodig zijn, als er inderdaad een tekort zou zijn aan capaciteit, en als wij de straffen effectief willen uitvoeren, dan moet deze piste worden onderzocht.

De overbevolking van de gevangnissen vermindert. Dat is ongetwijfeld positief. Maar ten koste van wat, mijnheer de minister? U kent mijn mening daarover en ik zal ze niet herhalen. Ik meen dat wij echt moeten inzetten op het uitvoeren van straffen, alleen al met het oog op het beveiligen van onze samenleving.

Wij weten allemaal dat er een masterplan III is, mijnheer de minister. Dat is een plan op vijf jaar. Ik weet dat dit niet in een-twee-drie is gerealiseerd. De wijze waarop vergunningen moeten worden verkregen, helpt u daarbij absoluut niet. Ik wil u volmondig bijtreden dat u en wij dit allemaal liever anders hadden gezien, maar de procedures lopen en ze zijn wat ze zijn. Ook hierover moet eens grondig worden nagedacht. Dat neemt niet weg dat er misschien ook op korte termijn moet worden nagedacht over hoe wij de nood kunnen lenigen.

Ik stel daarbij vast dat een aantal plaatsen vandaag niet worden gebruikt, wat in belangrijke mate te maken heeft met de personeelsproblematiek. Het is mij een raadsel wat daarvoor de reden kan zijn. Als ik u goed heb beluisterd, hebt u het over Leuven, Beveren en Namen, waar er cellen beschikbaar zijn vandaag, maar waar er blijkbaar te weinig personeel is. U hebt niets gezegd over de mogelijkheid om in het kader van de DBFM-contracten bijkomende plaatsen open te stellen. Ik weet niet of u mij vandaag kunt

vée aux internés à Merksplas a été ravagée par un incendie.

Cela limite aussi la capacité carcérale. Espérons qu'après un arrêt du Conseil d'État, nous pourrions bientôt construire la nouvelle prison prévue à Haren. C'est la raison pour laquelle je ne souhaite pas pour l'instant faire de déclaration concernant la location de capacités carcérales étrangères.

07.04 Carina Van Cauter (Open Vld): Le transfert du complexe d'unités carcérales de Tilburg permettra à la Justice de dégager des capacités. Cette installation requiert des autorisations supplémentaires et la réalisation de travaux mais les autorisations que la Justice doit obtenir sont comparables à celles du ministre Jambon et du secrétaire d'État Francken. Ce qui est possible pour eux doit également l'être pour la Justice. Si nous manquons effectivement de capacités et si nous voulons que les peines soient vraiment exécutées, ce sera une piste à examiner. La surpopulation carcérale diminue mais à quel prix? Nous devons réellement nous employer à faire exécuter les peines, ne serait-ce que pour garantir la sécurité de notre population.

Les procédures étant ce qu'elles sont, la mise en œuvre du Masterplan III ne peut que prendre du temps. Peut-être conviendrait-il de réfléchir à court terme à la manière de pallier les besoins. Des places sont libres à Louvain, à Beveren et à Namur, mais ces établissements sont manifestement confrontés à une pénurie de personnel!

Le ministre n'a donné aucune précision quant à la possibilité d'ouvrir des places supplémentaires dans le cadre des contrats DBFM.

antwoorden of deze daarin begrepen zijn, maar daarover heb ik het dan later nog.

07.05 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, u weet dat de strafuitvoering een bijzonder heikel thema is. Ik ben blij u te horen zeggen dat als de zaken in Haren niet op gang zouden komen, wij moeten kijken naar een oplossing zoals destijds met Tilburg. Ik zou zelfs durven zeggen dat wij al wat vroeger moeten nagaan of zo iets mogelijk is. Dan heb ik het niet over wat u in uw antwoord zei, om iets naar hier te brengen, wel over het huren van plaatsen in het buitenland, zoals wij eerder deden. Ik weet dat dit niet evident is, maar u kent ons principe om te proberen de strafuitvoering zo correct mogelijk te laten verlopen en de straffen ook uit te voeren. Daar gaat het om.

U verwijst mij naar minister Jambon. Uiteraard zal ik hem de nodige vragen stellen, maar het uiteindelijke beleid en de visie komen ook van u. Hoe gaat u ermee om? Op welke manier wilt u straffen uitvoeren?

In het kader van het masterplan III zult u over meer cellen beschikken dan dat er vandaag gedetineerden zijn, dus dan zal er voldoende capaciteit zijn, zo zegt u. U kunt dat echter niet weten. Op voorhand weten wij namelijk niet hoeveel mensen er een misdrijf zullen plegen en hoeveel mensen er aangehouden zullen worden. Dat hebben wij niet in de hand. Het is ook afhankelijk van hoe u met de strafuitvoering omgaat, strenger dan wel minder streng. Dat zijn bepalende factoren voor het aantal cellen dat wij nodig hebben.

Ik hoop dus dat wij toekomen. Mocht dat niet het geval zijn, dan moeten wij elke piste bekijken om de capaciteit te verhogen, hoe moeilijk dat ook is. De bouw van een gevangenis is, zoals u terecht zei, niet evident. In dat geval moeten wij kijken naar tijdelijke projecten, zoals de gevangenis van Tilburg. Ik denk dat wij dat moeten durven overwegen, ook al beseft ik dat daar een budget tegenover staat. De veiligheid van onze maatschappij is in die optiek echter ook belangrijk.

U hebt mij meegedeeld welke cellen er vandaag waar en om welke redenen niet gebruikt worden. Dat deel van uw antwoord, met al het cijfermateriaal, zal ik rustig nalezen. De verhouding van het percentage tot de totaalcapaciteit heb ik niet gehoord, maar dat is ook niet zo belangrijk. Alleszins hoop ik dat wij zo snel mogelijk over zoveel mogelijk cellen beschikken, zodat degenen die erin thuishoren, er ook in geplaatst kunnen worden.

07.06 Minister Koen Geens: Ik wil uit het hoofd nog even wat bijkomende informatie geven. Ik denk dat wij in Leuze-en-Hainaut in het kader van de DBFM-procedure 42 bijkomende plaatsen hebben gemaakt. Eens de kaders zijn ingevuld, is het niet uitgesloten dat wij dat ook in Beveren doen. In Marche-en-Famenne is dat vooralsnog niet de bedoeling omdat daar een zeer gunstig, open gevangenisregime bestaat. Het zou moeilijk worden om dat met meer gedetineerden te handhaven.

Mevrouw Van Cauter, u bent Brugge vergeten te vermelden in uw opsomming, maar daarover vindt u informatie in het antwoord.

07.05 Sophie De Wit (N-VA): L'exécution des peines est une thématique particulièrement délicate. Je me félicite d'entendre le ministre déclarer que nous devons nous tourner vers une solution telle que Tilburg si le projet de Haren ne démarrait pas. En réalité, nous devrions examiner cette piste bien avant d'en savoir davantage quant à ce dossier. Nous partons du principe qu'il faut veiller à ce que l'exécution des peines se déroule aussi correctement que possible et à ce que les peines soient effectivement purgées.

Le ministre me renvoie au ministre Jambon, mais je souhaite entendre du ministre Geens comment il compte exécuter les peines. D'après lui, nous disposerons de suffisamment de capacité grâce au Masterplan III. En réalité, nous ne pouvons le savoir car nous ne connaissons pas à l'avance le nombre de délits et d'arrestations. Cela dépendra également de l'attitude du ministre: fera-t-il preuve de plus ou moins de sévérité dans l'exécution des peines? J'espère que nous disposerons au plus vite d'un maximum de cellules, afin que ceux qui devraient y séjourner puissent effectivement y être placés.

07.06 Koen Geens, ministre: À Leuze-en-Hainaut, 42 places supplémentaires ont été créées dans le cadre de la procédure DBFM. Dès que les cadres seront pourvus, il n'est pas exclu que nous fassions la même chose à Beveren. Dès lors que la prison de Marche-en-Famenne propose un régime carcéral ouvert très favorable, une opération analogue n'y est pas à l'ordre du jour. Maintenir

ce régime ouvert avec un plus grand nombre de détenus deviendrait compliqué.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw **Annick Lambrecht** aan de minister van Justitie over "de houdbaarheid van het systeem van plaatsvervangende rechters" (nr. 25623)
- mevrouw **Sabien Lahaye-Battheu** aan de minister van Justitie over "het systeem van de plaatsvervangende rechters" (nr. 25755)

08 **Questions jointes de**

- Mme **Annick Lambrecht** au ministre de la Justice sur "la viabilité du système de juges suppléants" (n° 25623)
- Mme **Sabien Lahaye-Battheu** au ministre de la Justice sur "le système de juges suppléants" (n° 25755)

08.01 **Annick Lambrecht** (sp.a): Mijnheer de minister, al sinds de jaren zeventig kunnen rechtbanken en hoven van beroep in ons land hun toevlucht nemen tot plaatsvervangende rechters. Dat kan bijvoorbeeld een advocaat of een notaris zijn, die even als rechter fungeert, als de beroepsrechters verhinderd zijn. Dat systeem was bedoeld voor noodgevallen, maar door aanhoudende tekorten en vertraging bij de vervanging van magistraten vulden de plaatsvervangende rechters ook structurele gaten bij Justitie op.

In een eerder antwoord gaf u aan dat het aantal plaatsvervangende rechters daalde van 2 056 in 2004 naar 1 532 in 2017, of -521. Het aantal beroepsrechters bedroeg 1 555 in 2004 versus 1 557 in 2017, of +2.

Minstens zo interessant waren de cijfers over de vacatures voor plaatsvervangende magistraten en de invulling ervan. Zo waren er in 2015 162 gepubliceerde vacatures, waarvan er voor 82 geen enkele kandidatuur was. In 2016 waren er geen vacatures. In 2017 waren er 170 gepubliceerde vacatures, maar in 124 gevallen waren er geen kandidaten. Zeven op tien vacatures voor plaatsvervangende rechters raakt dus niet ingevuld wegens onvoldoende kandidaten.

Dat er zich steeds minder personen geroepen voelen om zich kandidaat te stellen, hoeft niet te verwonderen. Zelfs wie een rechter voltijds vervangt, krijgt daar maar een halftijds salaris voor. Al in zijn advies van 26 april 2006 over de plaatsvervangende rechters stelde de Hoge Raad voor de Justitie dat men het gerechtelijk systeem niet mag organiseren op een manier die de goede werking ervan structureel afhankelijk maakt van vrijwilligerswerk.

Mijnheer de minister, vindt u het verantwoord dat de hulp van vrijwillige krachten moet worden ingeroepen om de openbare dienst van Justitie goed te laten functioneren?

Hoelang zult u het systeem van halftijdse verloning voor voltijds werk nog in stand houden?

Wanneer zal u een einde maken aan de politiek van het niet tot zeer laat invullen van het beroepskader?

08.01 **Annick Lambrecht** (sp.a): Depuis les années 70 déjà, les tribunaux et cours d'appel de notre pays peuvent fonctionner sur la base d'un système de juges suppléants pour les cas urgents, mais aussi en cas de pénurie de personnel. Le nombre de juges suppléants a baissé entre 2004 et 2017, passant de 2 056 à 1 532. Il s'avère par ailleurs que sept postes de juge suppléant ouverts aux candidatures sur dix ne peuvent être pourvus, par manque de candidats. C'est logique, car même un remplacement à temps plein ne donne droit qu'au salaire d'un mi-temps.

Le ministre estime-t-il raisonnable de devoir faire appel à des bénévoles pour que la Justice fonctionne correctement? Combien de temps maintiendra-t-il encore le système d'une rétribution équivalente à un mi-temps? Quand organisera-t-il enfin des recrutements qui soient corrects et non pas effectués à la dernière minute? Quelles mesures prendra-t-il pour assurer le cours normal de la procédure dès lors que même les postes pour les juges suppléants restent vacants?

Welke maatregelen zult u nemen om de normale rechtsgang te verzekeren, nu ook de vacatures voor plaatsvervangende rechters niet meer ingevuld geraken?

08.02 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Mijnheer de minister, over het systeem van plaatsvervangende rechters heb ik u al op 3 mei ondervraagd. Ik confronteerde u toen met de aanbevelingen die door GRECO werden aangenomen in maart 2014 met het oog op de preventie van corruptie van parlementsleden, rechters en procureurs. Intussen zijn we meer dan vier jaar later en gaf GRECO in zijn tussentijds verslag van maart 2018 opnieuw een duidelijke onvoldoende aan Justitie, aangezien slechts een van de zeven aanbevelingen die onder de bevoegdheid van Justitie vallen, ten uitvoer werd gebracht.

Aangaande de hervorming van de voorwaarden om een beroep te doen op de plaatsvervangende rechters, stelde u in uw antwoord dat er alsmat minder plaatsvervangende rechters zijn, maar dat een overleg lopende was en er uiterlijk in juni een wetsontwerp aan de Raad van State zou worden voorgelegd.

In de commentaren op mijn vraag en uw antwoord lezen we intussen onder andere het volgende. Ik citeer de heer Boyen, voorzitter van het College van de hoven en rechtbanken: "In de huidige stand van zaken hebben we de lekenrechters nochtans nodig. Over heel België hebben we zo'n 170 beroepsmagistraten te weinig. Ondertussen hebben sommige rechtscolleges structureel nood aan plaatsvervangers om geen kamers te moeten sluiten."

De reden waarom er moeilijk nog plaatsvervangers worden gevonden, zit hem precies in het gebrekkige statuut en de veelal gratis dienstverlening die van de meeste plaatsvervangende rechters wordt verwacht. In *De Standaard* van 23 mei gaf u zelf de beperkte vergoeding als verklaring voor de magere opkomst voor openstaande vacatures.

Mijnheer de minister, aangezien het systeem van plaatsvervangende rechters onder andere het vertrouwen van de burger in Justitie bepaalt, alsook de goede werking van de instellingen van onze rechtsstaat, acht u het niet meer dan tijd om na vier jaar eindelijk gehoor te geven aan de aanbeveling van GRECO? Zult u dat punt prioritair regelen?

Welke zijn de concrete maatregelen op het vlak van opleiding, deontologie en aanwerving die naar voren worden geschoven, zoals u meldde op 3 mei?

Klopt het dat u de magere opkomst voor vacatures van plaatsvervangers verklaart door de beperkte vergoeding? Zullen de regels inzake die vergoeding in het wetsontwerp wijzigen?

08.03 Minister Koen Geens: De functie van plaatsvervangend rechter is al veel ouder dan het Gerechtelijk Wetboek en was bedoeld om beroepsmagistraten te vervangen in geval van ziekte, vakantie of verhindering, bijvoorbeeld door belangenconflicten.

Ik denk niet dat er vanuit de magistratuur een vraag bestaat om een einde te maken aan het systeem van de plaatsvervangende rechter.

08.02 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Dans son rapport intermédiaire de mars 2018, le Groupe d'États contre la corruption (GRECO) attribuait une nouvelle fois une mention clairement insuffisante à la Justice, au motif que celle-ci n'a exécuté qu'une des sept recommandations qu'il avait formulées. En ce qui concerne les juges suppléants, le ministre a répondu que leur nombre diminue et qu'un projet de loi sera soumis au Conseil d'État au plus tard en juin. Le président du Collège des cours et tribunaux estime cependant que, comme il manque 170 magistrats professionnels, la Belgique a réellement besoin de ces juges non professionnels. Faute d'un statut digne de ce nom, il n'est pas simple de trouver de tels juges suppléants.

N'est-il pas urgent d'exécuter enfin la recommandation initiale formulée par le GRECO il y a quatre ans? Quelles seront les mesures concrètes prises en matière de formation, de déontologie et de recrutement? La rémunération limitée est-elle la cause du pourvoi laborieux des postes vacants? Le projet de loi adaptera-t-il cette rémunération?

08.03 Koen Geens, ministre: La fonction de juge suppléant existe depuis longtemps et servait à remplacer les magistrats professionnels en cas de maladie, de vacances ou d'empêchement. Selon moi, la magistrature souhaite

Er wordt integendeel gevraagd om het systeem te behouden.

Wel heeft de GRECO-werkgroep bij de Raad van Europa maatregelen geëist inzake de hervorming van de inzet van plaatsvervangende magistraten. Als gevolg daarvan is een voorontwerp van wet uitgewerkt in overleg met de Hoge Raad voor de Justitie, het IGO, de voorzitters van de rechtbanken en de vrederechters en de rechters in de politierechtbanken. Dat voorontwerp van wet zal op korte termijn aan de regering worden voorgelegd.

Er wordt voorzien in een wervingsexamen en een verplichte initiële opleiding met aandacht voor deontologie.

Wat de beroepsmagistraten betreft, is het steeds mijn betrachting geweest om met vaste regelmaat vacatures te publiceren. Dat gebeurt aan de hand van de vacatureplannen, in nauw overleg met het College van de hoven en rechtbanken en het College van het openbaar ministerie, waarbij rekening wordt gehouden met de reële noden van de werklust.

Eind maart werden er vacatures gepubliceerd en er ligt een nieuw vacatureplan klaar voor publicatie op 1 juni.

Op het ogenblik zijn er in totaal 1 519 plaatsvervangende rechters en raadsheren aangesteld. Er zijn 892 plaatsvervangende rechters werkzaam in de vrederechters, omdat vrederechters alleen verantwoordelijk zijn voor hun kanton. Elke vrederechter kan tot maximaal zes plaatsvervangende rechters aan zijn zijde hebben om hem te vervangen bij vakantie, ziekte of belangenconflicten.

Sinds 2014 wordt er meer ingezet op een grotere mobiliteit van beroepsrechters. Daarom worden vrederechters voortaan ook subsidiair benoemd in de andere kantons. Op die manier kunnen ook beroepsmagistraten een aanwezige vrederechter bijstaan.

De verdere evolutie van het aantal kandidaten zal vanzelfsprekend van nabij worden opgevolgd.

08.04 Annick Lambrecht (sp.a): Mijnheer de minister, ik zie in uw antwoord, waarvoor ik u dank, wel geen enkele oplossing waarmee wij naar buiten kunnen komen en vertellen dat alles in orde komt. De cijfers zijn echt erg.

U hebt evenmin toegezegd dat er niet langer meer een halve vergoeding wordt uitgekeerd voor voltijds werk. Uiteraard zult u dus niet meer volk krijgen. Dat probleem zal zichzelf niet oplossen.

08.05 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Mijnheer de minister, ook al dank ik u voor uw antwoord, ik mis daarin wel concrete elementen, zoals de precieze maatregelen in het ontwerp. Dat zullen wij dan waarschijnlijk maar moeten afwachten. Ik mis ook het antwoord op de vraag wat er met de vergoeding zal gebeuren. Zullen de regels wijzigen?

Ik zal het thema blijven opvolgen.

maintenir ce système. Le GRECO européen a cependant exigé des mesures pour réformer les conditions de recours à ces juges suppléants et c'est pourquoi un avant-projet de loi a été élaboré avec les différentes parties concernées. Cet avant-projet sera prochainement soumis au gouvernement. Ainsi, un examen de recrutement sera organisé, ainsi qu'une formation initiale obligatoire tenant compte de la déontologie.

Pour les magistrats professionnels, je me suis toujours efforcé de publier régulièrement des offres d'emplois. Je l'ai fait fin mars et un nouveau plan de recrutement est prêt à être publié le 1er juin.

À l'heure actuelle, un total de 1 519 juges et conseillers suppléants ont été nommés, dont 892 dans les justices de paix. Chaque juge de paix peut avoir à disposition un maximum de six juges suppléants. Depuis 2014, on s'attelle en outre à favoriser la mobilité des juges professionnels et les juges de paix sont dorénavant également nommés à titre subsidiaire dans les autres cantons. L'évolution ultérieure du nombre de candidats fera l'objet d'un suivi attentif.

08.04 Annick Lambrecht (sp.a): Je ne perçois hélas aucune solution concrète dans la réponse du ministre, alors que les chiffres sont vraiment très mauvais. J'ignore également si des mesures seront prises pour en finir avec la rémunération à mi-temps, qui constitue un obstacle sérieux.

08.05 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Je n'ai pas reçu de réponse concrète à mes questions relatives aux mesures qui figureront dans le projet et à ce qu'il adviendra de la rémunération. Je continuerai à suivre ce dossier.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van mevrouw Annick Lambrecht aan de minister van Justitie over "de schending van het geheim van het onderzoek in de zaak-Mawda" (nr. 25731)

09 Question de Mme Annick Lambrecht au ministre de la Justice sur "la violation du secret de l'enquête dans l'affaire-Mawda" (n° 25731)

09.01 Annick Lambrecht (sp.a): Mijnheer de minister, de laatste weken zijn er verschillende dossiers geweest die telkens te maken hebben met een precaire verblijfsrechtelijke positie van een aantal personen, waarvan details in de pers kwamen. Zo citeerde staatssecretaris Francken in *De Zondag* zonder enige terughoudendheid uit een brief van het zestienjarige Kosovaarse meisje Djellza. "Ik vind mijn broers eigenlijk helemaal niet leuk", zou ze hem geschreven hebben. Dezelfde staatssecretaris vertelde zonder gêne op De Zevende Dag dat de ouders van Mawda een vrijstelling hadden gevraagd van de retributie van 350 euro bij hun regularisatieaanvraag.

Het dossier van de familie van Mawda verscheen bovendien tot in de details in de krant *Sudpresse*. Zo lazen we daar onder andere alles over het voorafgaande traject van de ouders van Mawda, inclusief de eerdere interceptie in een koelwagen. De voorbije commissievergaderingen werd telkens geschermd met het argument van het geheim van het onderzoek om geen verdere info te verspreiden. Zo kwamen we om die reden – wat ons betreft onterecht – niet eens te weten wat kon rechtvaardigen dat de ouders van Mawda niet naar het ziekenhuis mochten, noch waarom pas een dag na het overlijden van hun dochter de ouders daarvan op de hoogte werden gebracht.

Als het deze regering echt menens is met het geheim van het onderzoek, dan moet ze er ook over waken dat persoonlijke gegevens uit dossiers niet zomaar in de pers verschijnen. De informatie met betrekking tot het traject van de familie voorafgaand aan de zeer pijnlijke gebeurtenissen van donderdag 17 mei behoorde op het moment van publicatie door *Sudpresse* al tot het geheim van het ingestelde strafonderzoek. Bovendien lijkt het ons dat deze informatie enkel beschikbaar was voor de FOD Binnenlandse zaken.

Mijnheer de minister, wat denkt u van het feit dat het dossier van de ouders van Mawda, inclusief hun traject en de eerdere interceptie in een koelwagen, bij de pers belandde? Is dit een schending van het geheim van het onderzoek?

Ten tweede, werd reeds nader onderzocht hoe en via wie deze informatie bij *Sudpresse* is terechtgekomen?

Ten derde, heeft u uw collega's uit de regering, minister Jambon of staatssecretaris Francken, hierop aangesproken?

Ten vierde, wat zal er verder nog gebeuren om dit uit te klaren?

Ten vijfde, wat zal u nog doen om dit in de toekomst te voorkomen?

09.02 Minister **Koen Geens**: Mevrouw Lambrecht, u vraagt mij te antwoorden op vragen over de schending van het geheim van het strafonderzoek. In de laatste zin van uw inleiding geeft u te kennen dat het informatie betreft die alleen beschikbaar was voor de FOD

09.01 Annick Lambrecht (sp.a): Ces dernières semaines, les détails de plusieurs dossiers concernant des personnes ayant un statut précaire du point de vue du droit régissant le séjour ont été publiés dans la presse et ouvertement commentés par le secrétaire d'État Francken. Au Parlement en revanche, le secret de l'instruction a été systématiquement invoqué pour refuser de diffuser des informations complémentaires.

Que pense le ministre de la transmission à la presse du dossier des parents de Mawda, incluant les détails de leur itinéraire et d'une précédente interception dans un camion frigorifique? A-t-on déjà enquêté pour déterminer l'origine du vent favorable qui a porté ces informations à *Sudpresse*? Le ministre Geens a-t-il interpellé son collègue Jambon ou le secrétaire d'État Francken à ce sujet? Comment la suite de l'enquête sera-t-elle organisée et comment la divulgation de telles informations sera-t-elle évitée à l'avenir?

09.02 Koen Geens, ministre: Ni le secrétaire d'État, ni moi-même ne pouvons prendre connaissance du contenu de l'instruction.

Binnenlandse Zaken. Als ik u goed begrijp, gaat het dus om een administratief dossier dat geen binding heeft met mijn departement.

Ik kan u wel antwoorden dat noch de staatssecretaris noch ikzelf toegang hebben tot de inhoud van het gerechtelijk strafonderzoek.

09.03 Annick Lambrecht (sp.a): Mijnheer de minister, kunt u mij wel zeggen of wordt onderzocht hoe deze informatie bij Sudpresse is terechtgekomen? Dat behoort immers wel tot uw bevoegdheid.

09.03 Annick Lambrecht (sp.a): Mais enquête-t-on sur la façon dont ces informations ont abouti chez Sudpresse?

09.04 Minister Koen Geens: Er is alleen maar een mogelijkheid om een schending van een beroepsgeheim of van een geheim van het onderzoek te vervolgen voor het parket. Ik heb geen weet van een vraag of dat is gebeurd naar aanleiding hiervan. Ik weet zelfs niet of dat noodzakelijk zou zijn, want ik ken de inhoud van het dossier uiteraard niet.

09.04 Koen Geens, ministre: Seul le parquet peut engager des poursuites pour une éventuelle violation du secret professionnel ou du secret de l'instruction. J'ignore si cette démarche a été entreprise et si elle est nécessaire, car je ne connais pas le fond du dossier.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

Le **président**: Il reste les questions n° 25590 de M. Raoul Hedeboew, n° 25720 de Mme Els Van Hoof et n° 25737 de M. Georges Dallemagne. Ces membres étant absents, je lève la séance.

*La réunion publique de commission est levée à 15.58 heures.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.58 uur.*